Competența face diferența! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European
Axa prioritară 1: Administrație publică și sistem judiciar eficiente
Titlul proiectului: "Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate - QAFIN"
Cod SIPOCA/SMIS2014+: 16

METODOLOGIE ȘI GHIDURI PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR DIN ROMÂNIA

PARTEA A III-A

GHIDUL DE EVALUARE EXTERNĂ A PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ

Coordonator:
Iordan PETRESCU

Experți:
Alexandru CHIȘ
Radu Mircea DAMIAN
Mircea NEAGOE
Ștefan STANCIU

Material realizat în colaborare cu experții Băncii Mondială în cadrul proiectului.

BUCUREȘTI, 2020

Editor:

Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

Tehnoredactare: Emilia Gogu

Data publicării:

octombrie 2020

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu
poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Lucrarea **METODOLOGIE ȘI GHIDURI PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR DIN ROMÂNIA (EDIȚIE TIPĂRITĂ, 2020)** a fost înregistrată având codul **ISBN 978-973-0-32888-2.**

Reproducerea completă sau parțială a prezentului document este permisă numai cu acordul scris al ARACIS.

Metodologia este prezentată pe site-ul www.aracis.ro,
în secțiunea destinată prezentării rezultatelor proiectului
https://www.aracis.ro/rezultatele-proiectului-qafin/

CUPRINS:

1 INTRODUCERE 5
1.1 Cadrul legislativ privind studiile universitare de licență 5
1.2 Obiectivele ghidului 5
2 CERINȚELE SPECIFICE PENTRU EVALUAREA EXTERNĂ A PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ 7
2.1 Misiunea și obiectivele programului de studii universitare de licență .. 8
2.2 Procesul de predare, învățare și evaluare 8
2.3 Resursele umane, materiale și financiare 9
2.4 Admiterea, transferul, mobilitatea, parcursul academic al studenților și finalizarea studiilor 10
2.5 Asigurarea internă a calității 10
3 GRADUL DE ÎNDEPLINIRE A STANDARDELOR ȘI INDICATORILOR DE PERFORMANȚĂ 11
4 OBIECTIVELE EVALUĂRII EXTERNE A PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ 11
4.1 Autorizarea de funcționare provizorie a unui program nou de studii universitare de licență 12
4.2 Acreditarea unui program de studii universitare de licență autorizat să funcționeze provizoriu 14
4.3 Evaluare periodică a unui program de studii universitare de licență acreditat 16
5 ETAPELE PROCESULUI DE EVALUARE EXTERNĂ A PROGRAMELOR DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ 17
6 ANEXE 25
6.1 Anexa 1. Domenii, Criterii, Standarde și Indicatori de performanță pentru evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență 25
6.2 Anexa 2. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la nivelul programului de studii universitare de licență 37
6.3 Anexa 3. Prezentarea sintetică a rezultatelor evaluării externe a programului de studii universitare de licență 37
6.4 Anexa 4. Termene și activități de evaluare externă a programelor de studii universitare de licență 38

Lista acronimelor

A	Acreditare
ANC	Autoritatea Națională pentru Calificări
AP	Autorizare de funcționare provizorie
ARACIP	Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar
ARACIS	Agenția Română de Asigurarea a Calității în Învățământul Superior
AC	Asigurarea calității
AIC	Asigurarea internă a calității
CEAC	Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității
CEC	Cadrul european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții
CEE	Comisia de experți evaluatori
CNC	Cadrul National al Calificărilor
ECTS	Sistemul European de Credite de Transfer și Acumulare
EP	Evaluare periodică
EQAR	Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
EQF	Cadrul European al Calificărilor (European Qualifications Framework)
ESG	Standardele și Liniile directoare pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior
EPA	Evaluare periodică instituțională de tip audit
FEIS	Furnizor de educație în învățământul superior
I	Încredere
ID	Învățământ la distanță
IF	Învățământ cu frecvență
IFR	Învățământ cu frecvență redusă
IIS	Instituție de învățământ superior
IOSUD	Instituție organizatoare de studii universitare de doctorat
IP	Indicator de performanță
IR	Încredere ridicată
IS	Învățământ superior
ME	Ministerul Educației
NI	Neîncredere
PSU	Program de studii universitare
PSUI	Program de studii universitare integrate
REI	Raport de evaluare internă
RNCIS	Registrul Național al Calificărilor în Învățământul Superior
RNE	Registrul național al evaluatorilor al ARACIS
RNE-S	Registrul național al evaluatorilor – Studenți
S	Standard
SEIS	Spațiul European al Învățământului Superior
SAIC	Sistemul de asigurare internă a calității

1 Introducere

1.1 Cadrul legislativ privind studiile universitare de licență

Procesul de evaluare externă a programelor de studii universitare de licență se bazează pe prevederile următoarelor acte normative:

a) Legea Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare (în special Titlul III - Învățământul superior, Capitolul III – Organizarea studiilor universitare, Secțiunea a 10: Ciclul I – Studii universitare de licență);
b) Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare;
c) Hotărârea Guvernului României nr. 1.418 din 11 octombrie 2006 pentru aprobarea *Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior (ARACIS)*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 865 din 23 octombrie 2006, cu modificările și completările ulterioare

În conformitate cu Legea Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, autorizarea de funcționare provizorie și acreditarea unui program de studii universitare de licență dintr-o instituție de învățământ superior, împreună cu stabilirea numărului maxim al studenților care pot fi școlarizați într-un an de studii și cărora li se poate acorda o diplomă de absolvire, se realizează prin Hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizate de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR).

1.2 Obiectivele ghidului

Programele de studii universitare de licență (PSU-L) pot fi organizate de *instituțiile de învățământ superior* (IIS) autorizate să funcționeze provizoriu sau acreditate, precum și de către organizațiile interesate în furnizarea de servicii de educație în învățământul superior.

În înțelesul prezentului ghid, instituția de învățământ superior (IIS) este organizația furnizoare de educație de învățământ superior autorizată să funcționeze provizoriu sau acreditată care solicită ARACIS declanșarea procedurii de evaluare externă.

Organizația interesată în furnizarea de servicii de educație, numită în continuare *organizația*, este o persoană juridică ce cuprinde în statutul său activități de învățământ și se supune procesului de autorizare pentru a deveni furnizor de educație.

Programele de studii universitare de licență funcționează legal și pot școlariza studenți dacă au primit avizul ARACIS de funcționare provizorie/acreditare și sunt aprobate prin ordin al ministrului educației.

Evaluarea academică a unui program de studii universitare de licență se axează, în principal, pe următoarele aspecte:

a) identificarea experienței de învățare oferită studenților prin parcurgerea unui program de învățământ superior care asigură accesul la o calificare academică distinctă;
b) flexibilitatea în organizarea misiunii de evaluare externă, astfel încât activitatea experților evaluatori ai Agenției să nu producă perturbații în buna funcționare a procesului de predare;
c) respectul reciproc, astfel încât procesul să se desfășoare într-o atmosferă colegială;
d) menținerea și îmbunătățirea continuă a standardelor academice și de îmbunătățire a infrastructurii de învățare;
e) folosirea evaluării interne ca document cheie, care trebuie să aibă un caracter reflexiv și evaluativ;
f) date și probe direct accesibile pentru toate afirmațiile și declarațiile din Raportul de evaluare internă (REI), furnizate experților evaluatori ai Agenției și tuturor celor interesați.

Programele de studii universitare de licență reprezintă primul ciclu de studii universitare și se finalizează prin nivelul șase din Cadrul Național al Calificărilor (CNC), conform ISCED. Aceste programe de studii au o durată de trei-șase ani, după caz, și corespund obținerii a 180 (trei ani), 240 (patru ani), 300 (cinci ani), 360 (șase ani) de credite transferabile ECTS.

Diploma conferită după absolvirea unui PSU-L, în urma parcurgerii programului de studii și absolvirii examenului de finalizare a studiilor de licență, atestă că titularii acesteia au obținut competențele, cunoștințele și abilitățile specifice uneia sau mai multor ocupații/calificări corespunzător nivelului de calificare șase din CNC.

Programele de studii universitare de licență se pot organiza la formele de învățământ cu frecvență, cu frecvență redusă și la distanță, cu excepția celor reglementate la nivelul Uniunii Europene, care pot fi organizate numai la forma de învățământ cu frecvență.

Un program de studii universitare de licență poate fi derulat în limba română, în limbile minorităților naționale, precum și într-o limbă străină de circulație internațională.

Un program de studii universitare de licență se distinge față celelalte programe de studii din același domeniu de studii cu minimum 20% din totalul disciplinelor de domeniu și de specialitate din planul de învățământ.

Asigurarea calității programelor de studii universitare de licență se realizează prin implementarea procedurilor Sistemului Intern de Asigurare a Calității din instituțiile de învățământ superior. Standardele și indicatorii de performanță sunt aceleași pentru autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea și evaluarea periodică a unui program de studii universitare. Principalele diferențe se referă la nivelul de îndeplinire a indicatorilor de performanță în funcție de obiectivul evaluării externe. Raportul de evaluare internă (REI) prezintă, în mod explicit și documentat, date și informații care răspund la modul în care sunt îndeplinite criteriile, standardele și indicatorii de performanță pentru cele trei domenii de asigurare a calității: capacitatea instituțională, eficacitatea educațională și managementul calității.

Autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea și evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență organizate de o IIS/organizație se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, fiecare limbă de predare și fiecare locație geografică în care se desfășoară.

Pentru obținerea autorizației de funcționare provizorie/acreditării, precum și la evaluarea periodică a unui program de studii universitare de licență, IIS/organizația trebuie să facă dovada că sunt îndeplinite toate standardele de calitate asociate evaluării externe a programelor de studii universitare de licență.

Procedura de evaluare externă se finalizează în termen de șase luni de la data semnării contractului cu ARACIS, pe baza raportului de evaluare internă și a evaluării externe efectuate de ARACIS.

2 Cerințele specifice pentru evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență

Programele de studii universitare de licență sunt organizate și structurate astfel încât să respecte cerințele legale, la analizarea calității acestora luându-se în considerare:

a) realizarea misiunii și obiectivelor programului de studii universitare de licență;
b) realizarea unui proces de predare, învățare și evaluare centrat pe nevoile studenților și asigurarea unor servicii suport studențești corespunzătoare, care să permită obținerea rezultatelor declarate ale învățării;
c) asigurarea resurselor umane, materiale și financiare corespunzătoare;
d) respectarea reglementărilor privind admiterea, transferul, mobilitatea studenților, parcursul și absolvirea studiilor;
e) respectarea procedurilor interne de asigurare a calității;
f) respectarea legislației în vigoare.

2.1 Misiunea și obiectivele programului de studii universitare de licență

Misiunea și obiectivele programului de studii universitare de licență supus evaluării trebuie să reflecte cerințele mediului socio-economic și cultural, ale angajatorilor și ale altor actori de pe piața muncii și să fie în concordanță cu calificările vizate.

Obiectivele programului de studii universitare de licență evaluat trebuie să aibă în vedere: misiunea universității, oportunitățile de angajare a absolvenților pe piața muncii, potențialele dezvoltări ulterioare în domeniul de studii, oportunitățile de continuare a studiilor la nivel masterat și interesele studenților.

2.2 Procesul de predare, învățare și evaluare

Activitățile de predare, învățare și evaluare trebuie să fie integrate într-o strategie didactică centrată pe nevoile și interesele studenților, care să permită acestora să atingă rezultatele învățării declarate ale programului de studii universitare de licență evaluat. Metodele de predare și învățare trebuie să fie fundamentate de modele teoretice și strategii specifice psihopedagogiei adultului și pot include activități didactice precum: cursuri, seminare, activități de laborator, conducere de proiecte, activități de tutorat, studiu individual, studii de caz, stagii de cercetare și stagii de practică etc. Procesul de predare-învățare trebuie să fie suficient de flexibil pentru a ține cont de capacitatea diferită de învățare a studenților, facilitând astfel însușirea cunoștințelor și abilităților și pentru a reduce rata abandonului.

Anul universitar este structurat pe două semestre a câte 14 săptămâni, în medie cu 22-28 ore/săptămână, în funcție de domeniile de pregătire universitară, cu excepția programelor de studii reglementate prin directivele Uniunii Europene. Fiecare semestru are câte 30 credite de studii transferabile ECTS pentru disciplinele obligatorii și opționale, indiferent de forma de învățământ.

Planurile de învățământ, publicate pe site-ul IIS/organizației, trebuie să fie întocmite în concordanță cu standardele specifice ale ARACIS și să conțină informații relevante privind modul în care se are în vedere atingerea rezultatelor declarate ale învățării. Acestea permit alegerea unui traseu flexibil din partea studentului, prin prezența disciplinelor opționale și facultative sau a traseelor alternative, după caz. De asemenea, planurile de învățământ vor cuprinde activități de practică și elaborarea lucrării de licență/proiectului de diplomă.

Fișele disciplinelor conțin informații privind: poziția în planul de învățământ și tipul disciplinei, conținutul disciplinei, rezultatele învățării, metodele de predare și învățare, metodele de evaluare, precondiții sau alte cerințe specifice programelor de studii universitare de licență.

Metodele de evaluare a rezultatelor învățării pot include: examinare orală, examinare scrisă, prezentarea unor portofolii, prezentarea de rapoarte privind activitățile practice, eseuri, prezentări orale, lucrări de artă etc. Formele de evaluare sunt alese corespunzător astfel încât să permită îndeplinirea de către studenții a obiectivelor de învățare declarate ale programului de studii. Cel puțin 50% din formele de evaluare ale disciplinelor prevăzute în planul de învățământ sunt examene.

IIS/organizația va urmări activitatea legată de proiectarea, derularea, evaluarea și actualizarea conținuturilor programului de studii și implementarea învățământului centrat pe student, capabil să ofere studentului experiențe de învățare de calitate.

2.3 Resursele umane, materiale și financiare

Resursele alocate programului de studii universitare de licență evaluat trebuie să fie suficiente pentru a asigura un proces didactic de calitate.

Laboratoarele, sălile de calculatoare și atelierele trebuie să fie dotate cu echipamente specifice necesare pentru desfășurarea activităților practice ale programului de studii universitare de licență evaluat. Organizarea activităților didactice în aceste spații trebuie să asigure accesul în siguranță al studenților și posibilitatea de a desfășura efectiv activitățile practice, în special a celor care contribuie la realizarea proiectelor, lucrărilor practice, a lucrărilor de artă, a activităților sportive sau muzicale etc.

Infrastructura educațională trebuie să fie modernă și adaptabilă diverselor contexte și metode de predare-învățare (de exemplu: săli cu bănci și scaune mobile, săli amenajate tip „*open space*” etc.). De asemenea, IIS/organizația va urmări actualizarea constantă a dotărilor existente în laboratoare, săli de curs, de seminar, bibliotecă etc. în conformitate cu nevoile și interesele studenților. Infrastructura educațională este apreciată pozitiv de personalul didactic și studenți.

Raportul dintre numărul studenților și al cadrelor didactice trebuie să asigure calitatea predării și învățării și să fie în concordanță cu prevederile standardelor specifice fiecărei specializări.

Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare, să aibă pregătirea și experiența corespunzătoare disciplinelor predate și să desfășoare activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor cuprinse în norma didactică pe care o acoperă. Titularii disciplinelor au titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat și îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) au studii universitare de licență în domeniul disciplinelor predate;
b) sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
c) au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

IIS/organizația trebuie să dispună de un plan de formare profesională continuă, care să permită cadrelor didactice să-și actualizeze cunoștințele de specialitate, psihopedagogice și cele cu privire la utilizarea noilor tehnologii de educație, respectiv să le ofere competențe de a se adapta nevoilor dinamice ale noilor generații de studenți.

Serviciile de suport pentru studenți trebuie să fie ușor accesibile, să includă tutorat, facilități de informare și documentare, acces la baze de date naționale și/sau internaționale, sprijin pentru identificarea locurilor de practică etc.

IIS/organizația are buget corespunzător dimensionat care asigură derularea programului de studii evaluat conform standardelor de calitate. Resursele financiare aprobate și alocate program de studii evaluat sunt astfel dimensionate încât asigură că orice variație între performanța financiară planificată și cea reală nu va compromite standardele academice și interesele studenților.

2.4 Admiterea, transferul, mobilitatea, parcursul academic al studenților și finalizarea studiilor

Condițiile pentru admiterea, transferul, mobilitatea și parcursul academic al studenților, respectiv pentru finalizarea studiilor, trebuie să fie specificate în contractele de studii și făcute publice, iar rezultatele acestor procese trebuie monitorizate de IIS.

IIS trebuie să se asigure că studenții sunt informați cu privire la: condițiile de admitere, existența regulamentelor privind parcursul lor academic, drepturile și obligațiile studentului, disciplinele din planul de învățământ, serviciile puse la dispoziție de universitate, procedurile de evaluare, cuantumul taxelor, după caz, baza materială a universității și a facultății, informații despre asociațiile studențești legal constituite, modalități de acces la burse și alte mijloace de finanțare, mobilități, subvenții acordate etc.

Studenții sunt sprijiniți și motivați să desfășoare activități de cercetare, sunt implicați în proiecte de cercetare și sunt sprijiniți financiar pentru a participa la conferințe/simpozioane științifice naționale și internaționale.

Registrele de evidență a rezultatelor studenților furnizează informații esențiale privind activitatea acestora. Trebuie să existe și să se aplice regulamente interne privind monitorizarea parcursului academic al studenților, iar datele culese și analizate să fie utilizate pentru revizuirea și dezvoltarea programelor de studii. În plus, trebuie înregistrat numărul cazurilor de abandon și motivele care au condus la el.

2.5 Asigurarea internă a calității

La nivelul PSU-L evaluat sunt aplicate procedurile interne de asigurare a calității, care sunt în concordanță cu politica de asigurare a calității a IIS/organizației.

Programul de studii universitare de licență evaluat trebuie să fie susținut de politici și proceduri eficiente de asigurare a calității. Sistemul managerial trebuie să poată asigura realizarea sistematică a rezultatelor învățării și îmbunătățirea continuă a programului de studii.

La nivelul PSU-L evaluat se aplică o procedură clară pentru revizuirea acestuia la intervale regulate de timp sau ori de câte ori evoluția mediul socio-economic o impune, implicând studenți, absolvenți și reprezentanți ai angajatorilor, și utilizând toate datele relevante, inclusiv o evaluare a rezultatelor studenților în raport cu obiectivele declarate ale programului de studii și în corelație cu piața muncii.

La nivelul PSU-L evaluat se aplică o procedură și există un instrument pentru colectarea feedback-ului de la studenți, pentru toate disciplinele din planul de învățământ, care să permită evaluarea eficientă a tuturor cadrelor didactice care predau respectivele discipline. De asemenea, se are în vedere o strategie de monitorizare a absolvenților și mecanisme concrete de a colecta periodic date și feedback de la aceștia.

Informațiile referitoare la asigurarea calității, sunt publicate pe pagina web a facultăților/departamentelor care organizează programul de studii evaluat.

3 Gradul de îndeplinire a standardelor și indicatorilor de performanță

Gradele de îndeplinire a indicatorilor de performanță (IP) sunt:

a) îndeplinit - se acordă în cazul îndeplinirii indicatorului de performanță;
b) parțial îndeplinit - se acordă în cazul în care indicatorul de performanță nu este îndeplinit, dar poate fi îndeplinit în cel mult un an;
c) neîndeplinit - se acordă în cazul în care indicatorul de performanță nu este îndeplinit și nu poate fi îndeplinit în termen de un an.

Deciziile referitoare la avizele evaluărilor externe, propuse de Comisiile de experți evaluatori, țin seama de nivelul de conformitate cu criteriile, standardele și indicatorii de performanță utilizate pentru evaluare și de realizările IIS/organizației.

4 Obiectivele evaluării externe a programelor de studii universitare de licență

Evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență poate avea, după caz, unul din următoarele obiective:

1. *Autorizarea de funcționare provizorie unui program nou de studii universitare de licență;*
2. *Acreditarea unui program de studii universitare de licență autorizat să funcționeze provizoriu;*

3. *Evaluarea periodică a unui program de studii universitare de licență acreditat.*

4.1 Autorizarea de funcționare provizorie a unui program nou de studii universitare de licență

Autorizarea de funcționare provizorie este un proces care precede furnizarea efectivă a serviciilor educaționale de către o IIS/organizație care inițiază un program de studii universitare de licență. Procesul constă, pe de o parte, în verificarea respectării de către IIS/organizație a condițiilor legale și altor reglementări în vigoare, iar, pe de altă parte, în analiza capacității sale de a asigura nivelul minim de calitate pentru oferta educațională propusă.

Autorizarea de funcționare provizorie este prima parte a procesului de acreditare.

Evaluările externe privind autorizarea de funcționare provizorie se pot realiza pentru noile programe de studii universitare de licență oferite de instituțiile de învățământ superior acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, precum și de organizațiile care intenționează să obțină autorizația de funcționare provizorie la nivel instituțional pentru a deveni furnizor de educație în învățământul superior.

Procedura de autorizare de funcționare provizorie a unui program de studii universitare de licență constă în parcurgerea etapelor de evaluare internă și evaluare externă pe baza documentelor, înscrisurilor, actelor doveditoare privind îndeplinirea criteriilor, standardelor și indicatorilor de performanță prevăzuți în Metodologie și Ghidul ARACIS. Procedura de autorizare de funcționare provizorie se finalizează în termen de șase luni de la data semnării contractului cu ARACIS.

Etapele metodologice privind evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență în vederea autorizării de funcționare provizorie sunt precizate în Secțiunea 6 a acestui ghid.

În cazul în care programul de studii universitare de licență evaluat extern îndeplinește standardele de calitate, ARACIS recomandă Ministerului Educației acordarea autorizației de funcționare provizorie. Autorizarea de funcționare provizorie acordă instituțiilor de învățământ superior dreptul de a iniția și desfășura proces de învățământ și de a organiza admiterea la programul de studii evaluat.

La nivelul programului de studii universitare autorizat să funcționeze provizoriu se poate desfășura proces didactic începând cu anul universitar a cărui dată de începere este ulterioară datei de obținere a avizului ARACIS și a aprobării Hotărârii Guvernului până la termenul de doi ani de la data absolvirii primei promoții. IIS are obligația de a transmite la ARACIS anul absolvirii primei promoții.

Dacă se constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, ARACIS informează ME și IIS/organizația solicitantă privind neautorizarea de funcționare

provizorie a programului de studii universitare evaluat. IIS/organizația solicită în termen de un an o nouă evaluare externă de la agenția care a efectuat evaluarea externă anterioară, după soluționarea problemelor semnalate. În caz contrar, raportul elaborat de agenție rămâne definitiv. Costurile evaluării suplimentare sunt suportate de către IIS/organizație.

Într-o formă sintetică, procesul de evaluare externă privind autorizarea de funcționare provizorie a programelor de studii de licență se prezintă astfel:

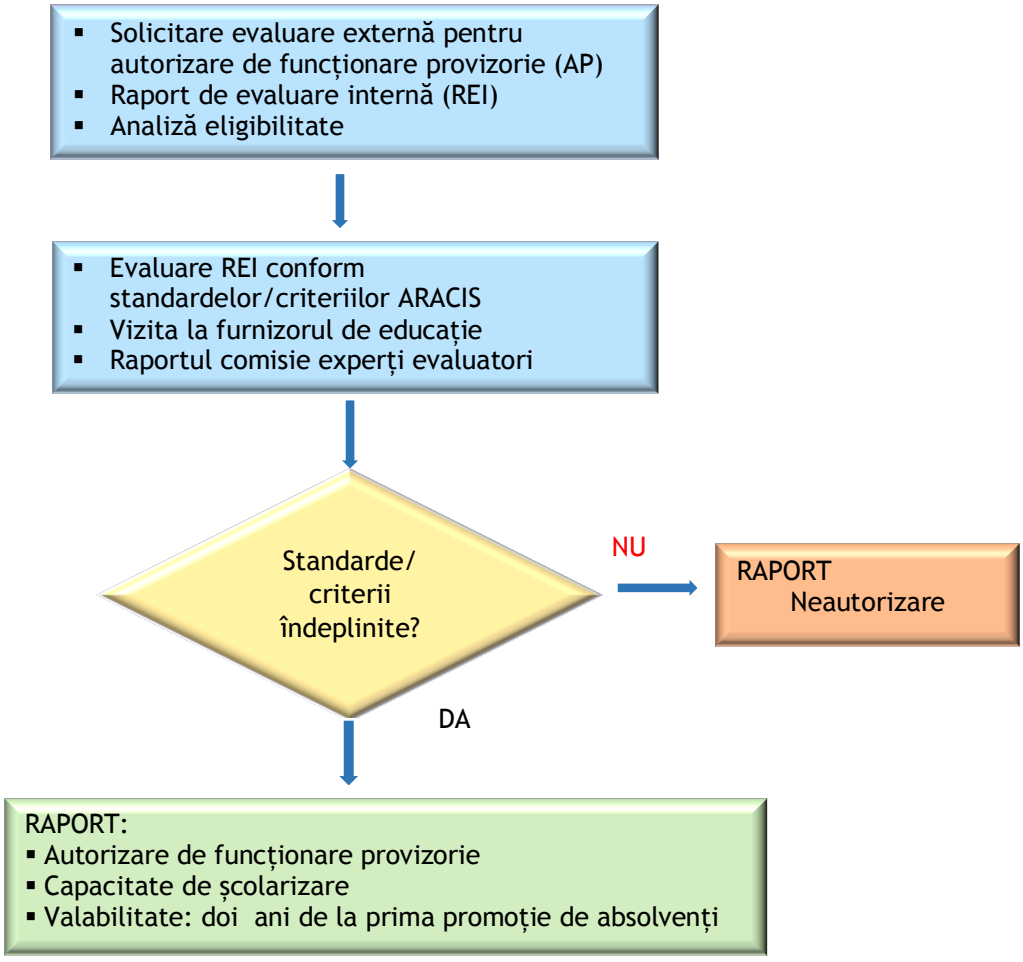

Figura 1. Evaluarea externă a programelor de studii de licență pentru autorizare provizorie

Programele de studii universitare de licență pentru care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate pentru două evaluări succesive în vederea autorizării de funcționare provizorie nu mai pot fi propuse de către IIS/organizație pentru evaluare externă.

ARACIS desfășoară activități de monitorizare pentru analiza modului de îndeplinire a standardelor de calitate, precum și a stadiului implementării de către IIS a recomandărilor din *Raportul Comisiei de Experți Evaluatori*, validat de către Consiliul ARACIS, pentru programul de studii universitare de licență autorizat să funcționeze provizoriu. Monitorizarea se organizează, de regulă, la jumătatea intervalului dintre două evaluări externe succesive, efectuate conform legii, sau ori de câte ori se consideră necesar. Atunci când, în urma unui proces de monitorizare, se constată neîndeplinirea standardelor de calitate se aplică prevederile art. 34 din Ordonanța de urgentă a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările și completările ulterioare.

4.2 Acreditarea unui program de studii universitare de licență autorizat să funcționeze provizoriu

Acreditarea unui program de studii universitare de licență este etapa care urmează autorizării de funcționare provizorie. Acreditarea acordă IIS dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii, de a emite diplome, certificate și alte acte de studii, recunoscute național și internațional, după caz, precum și de a organiza examenul de finalizare a studiilor pentru programul de studii universitare de licență acreditat.

Evaluarea externă privind acreditarea se realizează pentru programele de studii universitare de licență autorizate să funcționeze provizoriu, la solicitarea IIS. Termenul de depunere a cererii în vederea acreditării este de doi ani de la data absolvirii primei promoții.

Etapele metodologice privind evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență în vederea autorizării de funcționare provizorie sunt precizate în Secțiunea 6 a acestui ghid.

În cazul în care programul de studii universitare de licență îndeplinește standardele de calitate, ARACIS propune Ministerului Educației acordarea acreditării pentru o perioadă de cinci ani.

Pe durata de valabilitate a acreditării, ARACIS monitorizează IIS cu scopul de a verifica progresul realizat ca urmare a recomandărilor menționate la evaluarea externă anterioară a programelor de studii universitare de licență.

Odată ce un program de studii universitare de licență a obținut acreditarea, următoarele evaluări externe vor fi evaluări periodice.

IIS pot solicita evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență înainte de expirarea perioadei de valabilitate a acreditării.

Dacă se constată că nu sunt îndeplinite standardele minime de calitate, ARACIS informează atât MEC, cât și IIS privind neacreditarea programului de studii universitare de licență. IIS poate solicita în termen de un an o nouă evaluare externă de către agenția care a efectuat evaluarea externă anterioară, după

soluționarea problemelor semnalate. În caz contrar, raportul elaborat de agenție rămâne definitiv și se aplică prevederile OUG nr. 75 din 2005 privind asigurarea calității educației. Costurile evaluării suplimentare sunt suportate de către IIS solicitantă.

Programele de studii universitare de licență pentru care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate pentru două evaluări succesive în vederea acreditării intră în lichidare, cu respectarea prevederilor OUG nr. 75 din 2005 privind asigurarea calității educației, respectiv încetarea înscrierii și școlarizării de noi studenți în cadrul programului de studii respectiv, iar IIS are obligația continuării școlarizării studenților înscriși în anii universitari anteriori, înmatriculați la o dată anterioară datei emiterii raportului definitiv.

Într-o formă sintetică, procesul de evaluare externă privind acreditarea programelor de studii de licență se prezintă astfel:

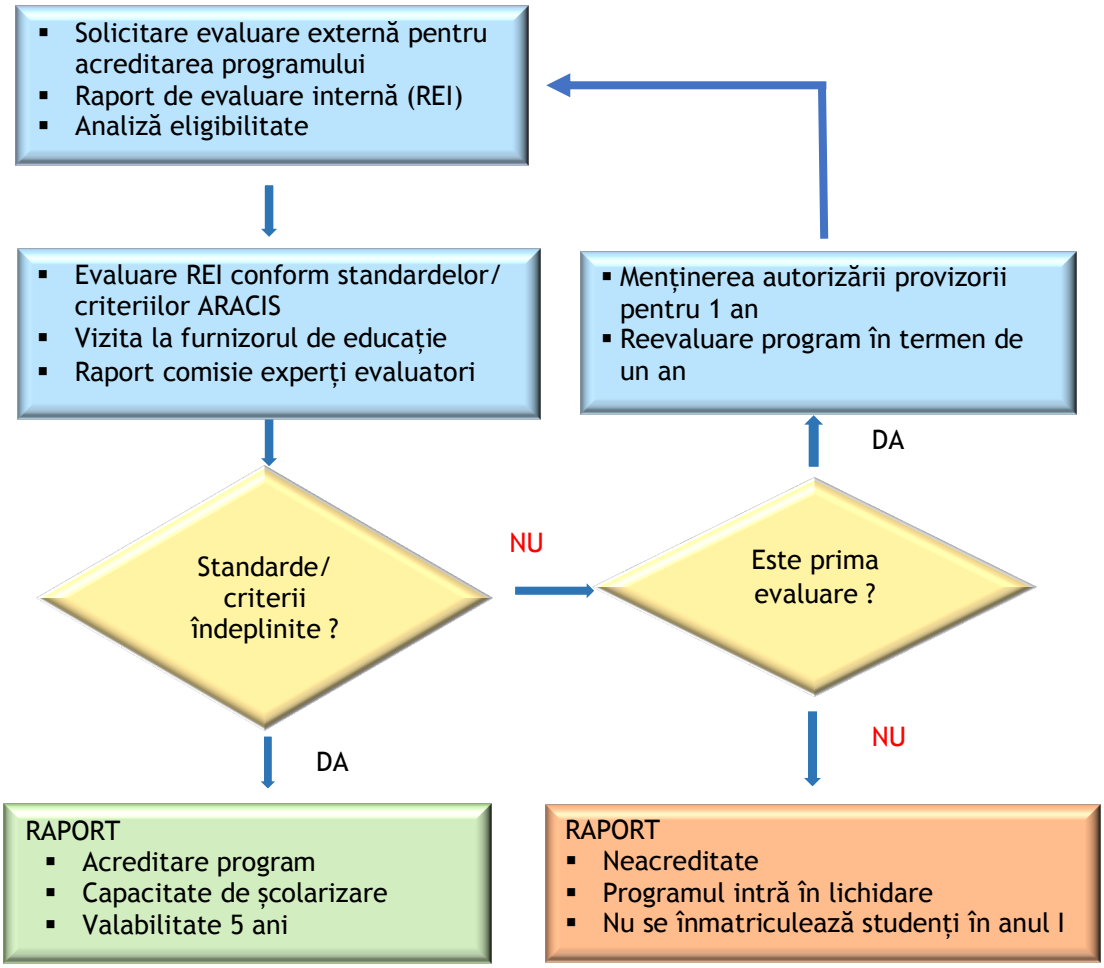

Figura 2. Evaluarea externă a programelor de studii pentru acreditare

4.3 Evaluare periodică a unui program de studii universitare de licență acreditat

Evaluarea periodică a programelor de studii universitare de licență acreditate se efectuează luând ca referință standardele și indicatorii de performanță de la procesul de acreditare.

Etapele metodologice privind evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență în vederea evaluării periodice sunt precizate în Secțiunea 6 a acestui ghid.

Dacă programul de studii universitare de licență îndeplinește standardele minime de calitate, ARACIS propune Ministerului Educației menținerea acreditării pentru o perioadă de cinci ani.

ARACIS monitorizează programele de studii universitare de licență pe durata dintre două evaluări periodice externe.

Într-o formă sintetică, procesul de evaluare externă privind evaluarea periodică a programelor de studii de licență se prezintă astfel:

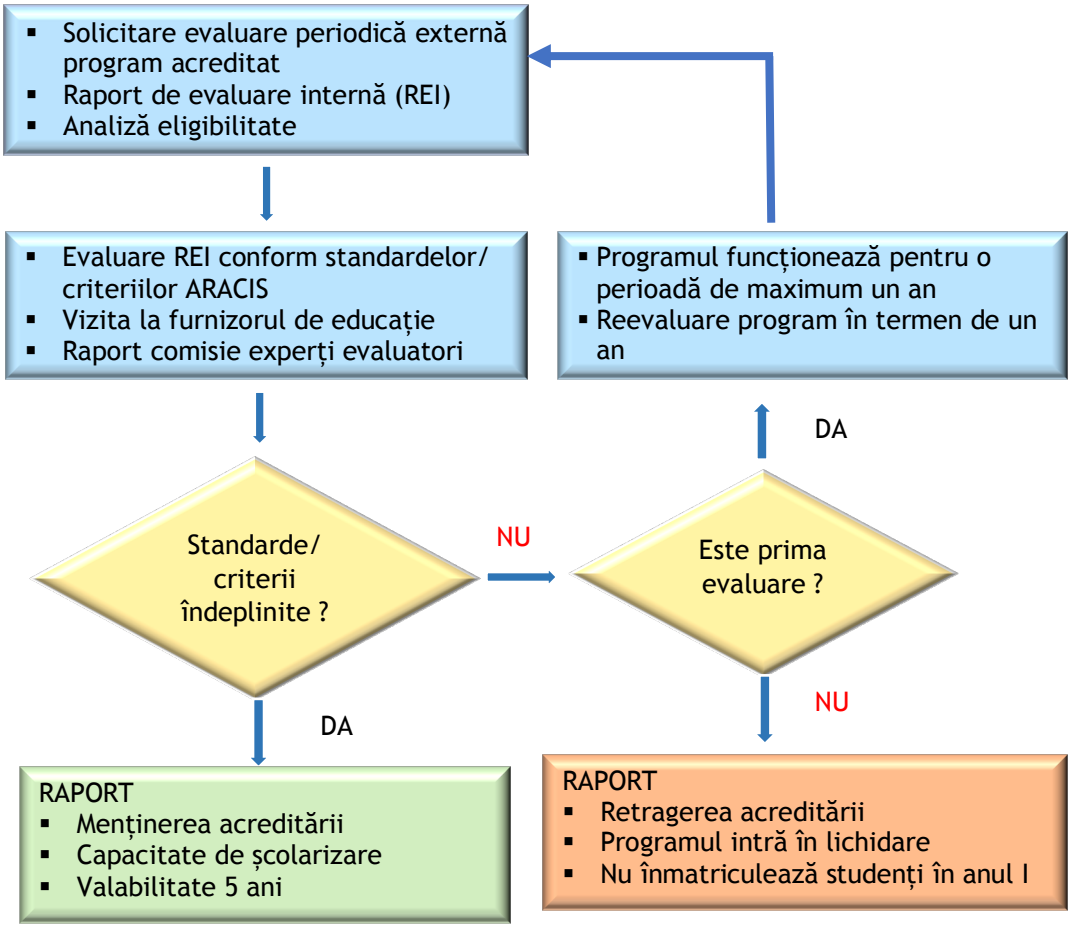

Figura 3 Evaluarea externă periodică a programelor de licență

Dacă se constată că nu sunt îndeplinite standardele de calitate, ARACIS informează atât ME, cât și IIS privind *retragerea acreditării* programului de studii universitare de licență evaluat. IIS solicită în termen de un an o nouă evaluare externă de către agenția care a efectuat evaluarea externă anterioară, după soluționarea problemelor semnalate. În caz contrar, raportul elaborat de agenție rămâne definitiv și se aplică prevederile art. 34, alin. (2) din OUG nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației. Costurile evaluării suplimentare sunt suportate de către IIS solicitantă.

Programele de studii universitare de licență pentru care se constată neîndeplinirea standardelor de calitate pentru două evaluări periodice succesive intră în lichidare, cu respectarea prevederilor OUG nr. 75 din 2005 privind asigurarea calității educației, respectiv încetarea înscrierii și școlarizării de noi studenți în cadrul programului de studii respectiv, iar IIS are obligația continuării școlarizării studenților înscriși în anii universitari anteriori, înmatriculați la o dată anterioară datei emiterii raportului definitiv.

5 Etapele procesului de evaluare externă a programelor de studii universitare de licență

Evaluarea externă a unui program de studii universitare de licență se realizează în baza *Metodologiei de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior*, aprobată prin Hotărâre de Guvern.

Această secțiune prezintă etapele procesului de evaluare a unui PSU-L, pe baza evaluării interne, respectiv externe a programelor de studii universitare de licență.

Termenul de desfășurare a procedurii privind procesul de evaluare externă periodică a unui PSU-L este de maximum 6 luni de la data semnării contractului de evaluare externă.

Etapa 1. **IIS/organizația depune la ARACIS o cerere** prin care solicită declanșarea procedurii de evaluare externă a unui program de studii universitare de licență. În cerere se menționează:

a) denumirea programului de studii universitare de licență, forma de învățământ, limba de predare și locația geografică de organizare a programului de studii supus evaluării;
b) *obiectivul evaluării*: autorizare de funcționare provizorie, acreditare, evaluare periodică;
c) *statutul actual* al programului de studii universitare de licență supus evaluării;
d) data, obiectivul și rezultatul ultimei evaluări externe a programului de studii supus evaluării.

Cererea este însoțită de avizul ANC/adeverință de la ANC privind validarea calificării pentru programul de studii universitare de licență supus evaluării.

După primirea cererii, ARACIS evaluează eligibilitatea acesteia și contactează IIS/organizația pentru încheierea contractului de evaluare externă.

Etapa 2. **ARACIS încheie cu IIS**/organizația solicitantă contractul de evaluare externă a programului de studii universitare de licență supus evaluării, în termen de 15 zile de la data primirii cererii. Contractul de evaluare externă are durata de 6 luni. La încheierea contractului, se depune și REI a PSU-L.

Etapa 3. **IIS/organizația** elaborează *Raportul de evaluare internă* a PSU-L**.**

Raportul de evaluare internă (REI) a PSU-L este necesar în evaluarea externă a programului de studii universitare de licență și stabilirea capacității de școlarizare și va cuprinde răspunsuri documentate la cerințele formulate în **Anexa 1** și date relevante pentru programul de studii evaluat, precum:

a) forma de învățământ (IF, IFR, ID);
b) locația geografică în care se realizează/se vor realiza activitățile didactice;
c) limba de predare;
d) numărul de studenți înmatriculați, după caz;
e) parteneriatele cu universități/instituții din țară și/sau din străinătate;
f) alte particularități relevante.

Raportul de evaluare internă respectă structura și prevederile *ghidului privind întocmirea Raportului de evaluare internă în vederea evaluării externe a unui program de studii universitare de licență*, elaborat de ARACIS.

Conținutul *Raportului de evaluare internă* respectă domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță stabiliți în *Metodologie* și prezentați în *Anexa 1* a prezentului *Ghid*.

Pentru realizarea REI, IIS/organizația poate include informații și date suplimentare în completarea celor solicitate pentru a demonstra respectarea standardelor și a indicatorilor de performanță. IIS/organizația poate prezenta și realizări relevante conform propriilor standarde de referință adoptate în cadrul sistemului de asigurare internă a calității.

REI este alcătuit din două părți – o parte descriptiv-analitică (Partea A) și o parte justificativă (Partea B). Ambele părți sunt structurate pe baza standardelor și a indicatorilor de performanță.

Partea A are două niveluri:

a) La nivelul descriptiv se arată în ce mod programul de studii universitare de licență supus evaluării îndeplinește standardele și indicatorii de performanță corespunzători. În document sunt prezentate trimiteri la datele justificative din partea B;

b) La nivelul analitic, în REI se prezintă punctele forte și punctele slabe, realizările deosebite și aspectele ce trebuie soluționate. REI poate include o secțiune privind progresul realizat de la evaluarea externă anterioară și o secțiune cu acțiunile planificate pentru a soluționa problemele identificate.

Partea B include:

a) Documente precum reglementări interne, strategii, politici, proceduri, ghiduri etc.;
b) Informații, sub forma unor grafice, tabele etc.;
c) Informații oferite de diferite părți interesate de evoluția IIS (stakeholders).

Raportul de evaluare internă va conține și o parte referitoare la *aspectele pozitive și negative ale activității de asigurare internă a calității* corespunzătoare perioadei dintre două evaluări externe succesive, cu luarea în considerare a rezultatelor aplicării recomandărilor menționate la evaluarea externă anterioară.

Raportul de evaluare internă va cuprinde date și informații relevante despre programul de studii universitare de licență supus evaluării, precum:

a) descrierea misiunii și a obiectivelor de formare profesională ale programului de studii universitare de licență;
b) situația înmatriculării studenților pe ani de studii de la ultima evaluare externă;
c) numărul maxim de studenți pe care instituția dorește să îi școlarizeze;
d) planul de învățământ;
e) suplimentul la diplomă;
f) informații cu privire la proiectarea și implementarea metodelor și tehnicilor de predare, învățare și evaluare centrate pe student și asigurarea unui sistem eficient de suport și de evaluare a cunoștințelor studenților;
g) informații cu privire la resursele de învățare (manuale, tratate, referințe bibliografice, acces la baze de date, antologii etc.), disponibile în biblioteci, centre de resurse etc., în format tipărit și/sau electronic;
h) informații cu privire la activitatea de cercetare științifică desfășurată de instituția de învățământ superior în domeniul de studii al PSU-L supus evaluării și implicarea studenților în această activitate. Valorificarea cercetării realizate prin: publicații pentru scopuri didactice, publicații științifice, transfer de tehnologie și diseminare prin centre de consultanță, parcuri științifice sau alte structuri de valorificare, realizarea unor produse noi etc.;
i) descrierea bazei tehnico-materiale, a spațiilor de învățământ și de cercetare/creație alocate PSU-L supus evaluării;
j) descrierea infrastructurii *hardware* și *software* care asigură implementarea și administrarea platformelor e-learning;

k) informații privind personalul didactic și de formare/cercetare/creație implicat în activitățile didactice, de cercetare și de creație ale PSU-L supus evaluării, cu precizarea gradului de încărcare a personalului didactic cu activități didactice și de cercetare desfășurate în cadrul și în afara IIS/organizației solicitante;
l) informații privind serviciile de suport de care beneficiază studenții înmatriculați la programul de studii;
m) gradul de acoperire cu personal propriu și asociat a tuturor posturilor din statele de funcții aferente PSU-L supus evaluării;
n) prezentarea procedurilor interne de asigurare a calității, din care să reiasă existența și aplicarea politicilor în domeniul asigurării calității, precum și eficiența și transparența acestora. Vor fi furnizate dovezi de aplicare pentru PSU-L supus evaluării a procedurilor respective în ultimii trei ani, concluzii și măsuri de remediere a aspectelor defectuoase identificate.

Etapa 4. **IIS/organizația** depune la ARACIS *Raportul de evaluare internă*, necesar pentru evaluarea externă a PSU-L și stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați într-un an de studii, în termen **de 15 de zile** de la depunerea cererii de evaluare externă.[1]

Etapa 5. **Departamentul de acreditare al ARACIS** numește *Comisia de experți evaluatori* (CEE) formată din patru-cinci evaluatori. *Comisia de experți evaluatori* este principala responsabilă pentru efectuarea evaluării externe.

Comisia de experți evaluatori este desemnată în termen de **30 de zile** de la semnarea contractului cu IIS/organizația solicitantă. În decursul primelor zece zile, ARACIS decide asupra numărului și componenței Comisiei de experți evaluatori, luând în considerare specializările membrilor acesteia.

Comisia de experți evaluatori poate să includă în componența ei următorii membri, dintre evaluatorii înscriși în Registrul național al evaluatorilor al ARACIS, după caz:

a) cadre didactice universitare cu experiență în predare și cercetare în domeniul PSU-L evaluat;
b) un reprezentant al studenților din partea unei federații studențești din România recunoscute la nivel național, din RNE-S al ARACIS;
c) un angajator sau un reprezentant al sectorului economic relevant pentru domeniul de studii al PSU-L evaluat, din RNE-A al ARACIS.

[1] *De regulă, etapele 2 și 4 se desfășoară concomitent pentru eficientizarea trasabilității documentelor.*

Reprezentanții federațiilor asociațiilor studențești desemnează student evaluator, care este înmatriculat în domeniul de licență/masterat/doctorat al PSU-L evaluat.

Coordonatorul Comisiei de experți evaluatori va fi desemnat dintre experții comisiei permanente ai ARACIS, cu relevanță pentru domeniul de studii al PSU-L supus evaluării.

La evaluarea programelor de studii universitare de licență, cel puțin unul dintre cadrele didactice membre ale CEE trebuie să cunoască limba de predare a programului de studii evaluat. Totodată, la dsemnarea CEE se va avea în vedere o reprezentare de gen echilibrată, în măsura posibilităților

După aprobarea *Comisiei de experți evaluatori* de către Consiliul ARACIS, IIS/organizația este informată cu privire la componența acestei Comisii. IIS/organizația poate contesta în termen de zece zile componența Comisiei de experți evaluatori, dar nu poate propune experți. Dacă IIS/organizația a contestat alcătuirea Comisiei, Consiliul ARACIS analizează contestația și, în urma consultării cu Departamentul de acreditare, poate numi în termen de zece zile alți membri ai Comisiei de experți evaluatori, a cărei componență rămâne definitivă.

Etapa 6. **Analiza raportului de evaluare internă.** Comisia de experți evaluatori analizează, în termen de 15 zile de la numire, Raportul de evaluare internă depus și poate solicita IIS/organizației completarea REI cu informații suplimentare. IIS/organizația furnizează informațiile solicitate în termen de 15 zile de la transmiterea solicitării de clarificări.

Etapa 7. **Comisia de experți evaluatori realizează** o vizită de evaluare la IIS/organizația solicitantă, la sediul acesteia și/sau în alte locații relevante pentru programul de studii supus evaluării, pentru a face verificări și constatări privind datele prezentate în raportul de evaluare internă depus, precum și privitor la alte aspecte considerate relevante. Rezultatele verificărilor vor fi consemnate de membrii CEE în *Raportul comisiei de experți evaluatori*, care va fi semnat de toți membrii comisiei.

Vizita de evaluare externă durează trei zile, incluzând vizitarea infrastructurii educaționale a IIS/organizației și întâlniri ale Comisiei de experți evaluatori cu părțile interesate privind organizarea și funcționarea PSU-L evaluat.

Vizita de evaluare externă include:

a) întâlnirea preliminară cu membri ai conducerii departamentului/ facultății/instituției pentru a prezenta planul de lucru pe durata vizitei;
b) întâlnirea cu personalul didactic universitar care desfășoară activități didactice și de suport la PSU-L evaluat;

c) întâlnirea cu persoane care au atribuții de management educațional, cu personalul care administrează școlaritatea studenților;
d) întâlnirea cu un grup reprezentativ de studenți înmatriculați la PSU-L evaluat în toți anii de studii, inclusiv studenți reprezentanți ai organizațiilor studențești;
e) întâlnirea cu un grup reprezentativ de absolvenți ai PSU-L evaluat;
f) întâlnirea cu un grup reprezentativ de angajatori din sectoarele în care lucrează, de regulă, absolvenți ai programului de studii evaluat. Numărul de participanți din acest grup variază în funcție de sectorul de activitate și de locația geografică a IIS;
g) verificarea tuturor aspectelor conținute în REI;
h) elaborarea punctului de vedere al CEE și formularea recomandărilor;
i) întâlnirea finală cu reprezentanții IIS/organizației, pentru a prezenta un rezumat al principalelor observații și recomandări formulate de Comisia de experți evaluatori.

Vizita la IIS/organizație se finalizează în termen de trei luni de la data primirii REI la ARACIS. Vizita se va desfășura în decursul a 30 de zile după ce IIS/organizația a trimis informațiile suplimentare solicitate.

Pe baza ***Raportului de evaluare internă*** și a constatărilor de la vizita de evaluare, membrii CEE elaborează ***Raportul comisiei de experți evaluatori***, care va conține aprecieri cu privire la îndeplinirea fiecărui indicator de performanță menționat în ***Anexa 1***. Pentru fiecare indicator de performanță se va stabili și consemna gradul de îndeplinire a acestuia. În mod obligatoriu, ***Raportul CEE*** va conține recomandări pentru îmbunătățirea calității PSU-L evaluat.

Membrii CEE propun un aviz privind autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea/menținerea acreditării și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați într-un an de studii sau, după caz, neautorizarea de funcționare provizorie/neacreditarea/retragerea acreditării programului de studii universitare de licență evaluat.

După încheierea vizitei la IIS/organizația solicitantă, Comisia de experți evaluatori are la dispoziție zece zile pentru a finaliza raportul de evaluare externă. Raportul CEE este însoțit de o *prezentare sintetică a rezultatelor evaluării externe*, care conține o sinteză a aspectelor pozitive și negative, indicatorii de performanță neîndepliniți sau parțial îndepliniți, recomandări, precum și propunerea privind avizul stabilit prin consens de membrii comisiei de experți evaluatori pentru programul de studii universitare de licență evaluat, conform **Anexei 3**.

Etapa 8. **Transmiterea *Raportului Comisiei de experți evaluatori* la IIS/Organizație**. *Coordonatorul comisiei de experți evaluatori* transmite *persoanei de contact desemnată de IIS/organizația* solicitantă, raportul comisiei pentru luare la cunoștință și formularea unor eventuale luări de poziție argumentate, în termen de 10 zile de la primirea acestuia.

Dacă IIS/Organizația nu transmite în termenul stabilit nici un punct de vedere, Raportul comisiei de experți evaluatori rămâne definitiv.

Etapa 9. **Analiza și avizarea de către Comisia de experți permanenți de specialitate a ARACIS** *a Raportului Comisiei de experți evaluatori* definitivat în urma răspunsului primit de la IIS/Organizație.

Comisia de experți permanenți de specialitate a ARACIS formulează eventuale completări și propune, în baza unui proces verbal semnat de toți membrii acesteia, un aviz privind autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea/menținerea acreditării sau, după caz, neautorizarea de funcționare provizorie/neacreditarea/retragerea acreditării programului de studii universitare de licență evaluat. În situația în care *Raportul de evaluare externă* cuprinde un număr semnificativ de indicatori cu calificativul încredere limitată, Comisia de experți permanenți poate propune monitorizarea programului de studii evaluat pentru o perioada de 1-2 ani, după caz.

Etapa 10. **Raportul** *CEE*, cu completările *Comisiei de experți permanenți de specialitate* a ARACIS, și răspunsul primit de la IIS/organizație sunt transmise la *Departamentul de acreditare* al ARACIS.

Etapa 11. **Departamentul *de acreditare*** din cadrul ARACIS analizează *Raportul CEE*, observațiile primite de la IIS/organizație și planul de monitorizare al PSU-L evaluat și propune Consiliului ARACIS un aviz privind autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea/menținerea acreditării sau neautorizarea de funcționare provizorie/neacreditarea/retragerea acreditării, după caz, în termen de 20 zile. Planul de monitorizare are scopul de a pune bazele unui dialog permanent cu IIS/organizația și cu persoanele responsabile privind SAIC la diferitele niveluri instituționale.

Etapa 12. **Consiliul ARACIS** hotărăște, pe baza *Raportului CEE* validat de către Departamentul de acreditare și a *planului de monitorizare*, asupra avizului acordat PSU-L evaluat:

a) autorizarea de funcționare provizorie/acreditarea/menținerea acreditării, după caz, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați într-un an de studii;
b) neautorizarea de funcționare provizorie/neacreditarea/retragerea acreditării, după caz.

Decizia Consiliului ARACIS se comunică IIS/organizației solicitante în termen de trei zile lucrătoare de la adoptare.
IIS/organizația poate depune o contestație privind rezultatul evaluării externe realizate de ARACIS. Se pot contesta vicii de procedură, abateri de la normele de etică și conduită profesională ale membrilor comisiei de experți evaluatori, precum și calificativul acordat în urma evaluării externe, în conformitate cu

procedurile de soluționare a reclamațiilor și a contestațiilor depuse de instituțiile de învățământ, publicată pe site-ul ARACIS.

Raportul CEE validat de către Consiliului ARACIS, însoțit de *Prezentarea sintetică a rezultatelor evaluării externe* (Anexa 3), și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați într-un an de studii al programului de studii universitare de licență evaluat, sunt făcute publice prin postarea pe pagina web a ARACIS. De asemenea, ARACIS comunică IIS/organizației Planul de monitorizare pentru PSU-L evaluat.

Etapa 13. **Decizia Consiliului ARACIS** este comunicată ME în termen de 90 de zile de la încheierea vizitei de evaluare externă.

Pe baza avizului formulat de ARACIS, Ministerul Educației, în funcție de caz, acordă sau retrage dreptul de funcționare a programului de studii universitare de licență evaluat.

Etapa 14. **Procesul de monitorizare (follow-up)**

Scopul procesului de monitorizare este de a urmări/observa progresul IIS evaluate cu privire la implementarea recomandărilor propuse de către ARACIS, ca rezultat al procesului de evaluare externă.

În cazul unei decizii favorabile a Consiliului ARACIS, IIS va depune un *raport de progres* cu privire la stadiul de îndeplinire a recomandărilor pentru PSU-L evaluat, în termen de maximum doi ani de la data evaluării externe. Acest raport va fi analizat de o *comisie de monitorizare* din cadrul *Comisiei de experți permanenți de specialitate* a ARACIS, care va aprecia gradul de îndeplinire al recomandărilor și va formula concluzii în acest sens, evidențiind măsurile care trebuie implementate în continuare, dacă este cazul, precum și termenul până la care trebuie depus un nou raport de progres.

În cazul în care raportul de progres nu este concludent, comisia de monitorizare poate solicita IIS clarificări sau poate efectua o vizită de monitorizare de 1-2 zile, întâlnirea permițând instituției și ARACIS să discute despre progresele și obstacolele întâmpinate pe parcursul aplicării Planului de monitorizare. Costurile aferente acestor activități se stabilesc de ARACIS.

În urma analizei raportului de progres și al vizitei de monitorizare, comisia de monitorizare va elabora un răspuns scris către IIS evaluată, după aprobarea acestuia de către Consiliul ARACIS.

6 ANEXE

6.1 Anexa 1. Domenii, Criterii, Standarde și Indicatori de performanță pentru evaluarea externă a programelor de studii universitare de licență

Instituție de învățământ superior (IIS) este organizația furnizoare de educație de învățământ superior autorizată să funcționeze provizoriu sau acreditată care solicită ARACIS declanșarea procedurii de evaluare externă.
Organizația interesată în furnizarea de servicii de educație, numită în Metodologie „organizația", este o persoană juridică ce cuprinde în statutul său activități de învățământ și se supune procesului de autorizare pentru a deveni furnizor de educație.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
Domeniul A. Capacitatea instituțională
Criteriul A.1. Structurile instituționale, administrative și manageriale
S.A.1.2. Implicarea părților interesate în procesul de elaborare și de implementare a strategiei IIS/organizației
IP.A.1.2.1. Misiunea și obiectivele programelor de studii universitare sunt în concordanță cu misiunea instituției de învățământ superior și cu cerințele educaționale identificate pe piața muncii.
IP.A.1.2.2. IIS/organizația încurajează creativitatea, inovarea și asumarea responsabilității instituționale atât pentru personal, cât și pentru studenți.
S.A.1.3. Implicarea comunitară, contribuția IIS/organizației la dezvoltarea socială, economică și culturală la nivel local, regional și național, conform misiunii sale
IP.A.1.3.1. IIS/organizația are o bună reputație în mediul social, economic și cultural și se implică activ în dezvoltarea proiectelor locale, regionale și naționale în cooperare cu alte universități, asociații profesionale sau alte părți interesate.
S.A.1.6. Etica și integritatea academică, codul de etică, libertatea academică și autonomia universitară
IP.A.1.6.1. IIS/organizația are un Cod de etică şi deontologie, prin care apără valorile libertății academice, autonomiei universitare și integrității etice, aprobat de Senatul universitar.
IP.A.1.6.2. Cod de etică şi deontologie prevede măsuri active de prevenire şi eliminare a oricăror forme de plagiat, precum şi de promovare a principiilor de etică şi integritate în rândul tuturor membrilor comunității academice.
IP.A.1.6.3. Codul de etică şi deontologie prevede mecanisme şi măsuri pentru asigurarea egalității de şanse şi protejarea împotriva intoleranței și a discriminării de orice fel.
IP.A.1.6.4. Planurile de învățământ ale programelor de studii prevăd distinct cursuri de etică și integritate.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.A.1.6.5. IIS/organizația asigură respectarea normelor etice în domeniul cercetării.
IP.A.1.6.6. În Codul de etică și deontologie sunt prevăzute mecanisme de rezolvare operativă a sesizărilor de încălcare a eticii și integrității profesionale, aspecte menționate și în raportul anual al rectorului.
IP.A.1.6.7. IIS/organizația are o politică bazată pe prevenție cu privire la eventuala încălcare a codului de etică și integritate academică, demonstrând prin poziționări publice, studii, analize sau măsuri acest fapt.
S.A.1.7. Răspunderea și responsabilitatea publică
IP.A.1.7.1. IIS/organizația își asumă răspunderea de a lua toate măsurile pentru asigurarea calității ofertei sale educaționale conform așteptărilor legitime ale societății și îmbunătățirea permanentă a acesteia în concordanță cu misiunea declarată.
Criteriul A.2. Baza materială
S.A.2.1. Patrimoniul, dotarea, resursele financiare alocate, sprijinul pentru studenți
IP.A.2.1.1. IIS/organizația dispune de spații corespunzătoare de învățământ, de cercetare și pentru alte activități, proprii (cel puțin 70% pentru acreditare) sau închiriate, pe care le pune la dispoziția tuturor studenților și personalului didactic.
IP.A.2.1.2. IIS asigură spații de învățământ și cercetare, care respectă normele tehnice, de siguranță și igienico-sanitare în vigoare. Indicatorul se referă și la spațiile de cazare și la alte spații oferite studenților pentru activități sociale, culturale sau sportive.
IP.A.2.1.3. Numărul de locuri în sălile de curs, seminar, laborator și proiect este corelat cu mărimea formațiilor de studiu - serii, grupe, subgrupe etc., conform normativelor în vigoare.
IP.A.2.1.4. Sălile pentru activități didactice dispun de echipamente tehnice și produse software adecvate pentru predare, învățare și comunicare, care facilitează activitatea cadrului didactic și receptivitatea fiecărui student. Numărul de locuri în sălile de curs, seminar, laborator și proiect este corelat cu mărimea formațiilor de studiu – serii, grupe, subgrupe etc., conform normativelor în vigoare.
IP.A.2.1.5. Spațiile de cercetare/laboratoarele de cercetare, proprii sau închiriate, dispun de echipamente și mijloace tehnice corespunzătoare exigențelor tematicilor abordate.
IP.A.2.1.6. Infrastructura IT este gestionată în mod eficient, menținută în condiții bune de funcționare și este actualizată în conformitate cu cele mai recente dezvoltări ale tehnologiilor IT și media.
IP.A.2.1.7. Programele de studii beneficiază de platforme e-learning, pe care sunt postate suporturile de curs și alte materiale didactice.
IP.A.2.1.8. IIS/organizația susține material studenții pentru participarea la programe de cercetare, evenimente științifice, concursuri studențești, editare de publicații, evenimente culturale etc.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.A.2.1.9. Programul de lucru cu studenții al personalului administrativ este afișat pe pagina web a IIS/organizației și adaptat nevoilor diverselor categorii de studenți.
Criteriul A.3. Resursele umane și capacitatea instituției de atragere a resurselor umane externe instituției și din afara țării, în condițiile legii
S.A.3.1. IIS/organizația dispune de mecanisme prin care se asigură că angajarea, managementul și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice se realizează corespunzător cerințelor funcțiilor care le revin
IP.A.3.1.1. Personalul angajat este adecvat pentru asigurarea desfășurării tuturor activităților didactice, de cercetare și administrative ale IIS/organizației.
IP.A.3.1.2. IIS/organizația aplică un mecanism transparent pentru recrutarea personalului, în conformitate cu prevederile legale. Sarcinile și responsabilitățile personalului corespund calificărilor și cerințelor posturilor.
IP.A.3.1.3. Instituția de învățământ superior asigură acoperirea cu personal didactic, adecvat atât numeric cât și ca pregătire/formare, a activităților prevăzute la disciplinele din planul de învățământ, pentru întreg ciclul programului de studii.
IP.A.3.1.4. Cel puțin 70% din totalul posturilor programului de studii sunt acoperite cu cadre didactice titulare în instituția de învățământ superior, conform prevederilor legale - cu normă de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% sunt acoperite de profesori universitari și conferențiari universitari.
IP.A.3.1.5. Titularii disciplinelor au titlul științific de doctor și îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții: au studii universitare de licență în domeniul disciplinelor predate; sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate; au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate. Celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.
IP.A.3.1.6. Titularii de disciplină au elaborat cursuri și alte lucrări necesare procesului de învățământ, care acoperă integral problematica disciplinei respective, corespunzător fișei disciplinei.
IP.A.3.1.7. IIS/organizația invită cadre didactice din țară sau din străinătate pentru dezbateri, cercetare și schimburi de experiență academică.
Domeniul B. Eficacitatea educațională
Criteriul B.1. Conținutul programelor de studii
S.B.1.1. Admiterea studenților. Principiile și condițiile de admitere și metodele de evaluare sunt clare și puse la dispoziția publicului

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.B.1.1.1. Principiile politicii de admitere la toate ciclurile de studii universitare oferite de IIS/organizație sunt stabilite și comunicate candidaților din timp (cu cel puțin șase luni înainte de aplicare), conform reglementărilor în vigoare.
IP.B.1.1.2. Admiterea într-un ciclu de studii universitare se face numai pe baza diplomei de absolvire din ciclul de studii precedent, conform legii.
IP.B.1.1.3. IIS îi informează pe candidații cu dizabilități asupra facilităților care le stau la dispoziție la admitere și pe parcursul școlarizării.
IP.B.1.1.4. Admiterea se bazează exclusiv pe competențele academice ale candidatului și nu se aplică niciun fel de criterii discriminatorii.
IP.B.1.1.5. Admiterea/transferul studenților se face în limita capacității de școlarizare aprobate de ARACIS și publicate în HG.
IP.B.1.1.6. Procedura de admitere este aprobată de senatul universitar și nu se modifică pentru anul universitar pentru care este organizată admiterea.
IP.B.1.1.7. Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, care respectă legislația în vigoare, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.
IP.B.1.1.8. Pentru promovarea ofertei educaționale, IIS furnizează informații reale și corecte, în concordanță cu capacitățile de școlarizare aprobate și cu potențialul resurselor umane și materiale existente.
IP.B.1.1.9. IIS dovedește că asigură incluziunea tuturor studenților admiși utilizând proceduri pentru integrare și adaptare a studenților la cerințele și specificul mediului academic.
S.B.1.2. Structura și coerența programelor de studii/specializărilor
IP.B.1.2.1. Structura ofertei educaționale este aprobată de senatul universitar și prezentată public. Specificul, conținutul și activitățile programelor de studii sunt comunicate studenților înainte de începerea anului universitar.
IP.B.1.2.2. Denumirea fiecărui program de studii universitare de licență/masterat este în strânsă corelare cu una sau mai multe ocupații existente în Clasificarea Ocupațiilor din Romania (COR) sau ISCO-08 și standardele ocupaționale aferente acestora.
IP.B.1.2.3. Planul de învățământ este astfel conceput încât rezultatele învățării declarate pentru toate disciplinele, coroborate, asigură obținerea rezultatelor finale ale învățării pentru întregul program de studii.
IP.B.1.2.4. Structura programului de studii se poate schimba numai începând cu anul I al anului universitar următor. Structura programului de studii rămâne neschimbată pentru o promoție de studenți.
IP.B.1.2.5. Realizarea programelor de studii se face la nivel de universitate prin cooperare între facultăți.
IP.B.1.2.6. IIS are proceduri care permit mobilitatea studenților în interiorul universității, pe baza sistemului de credite transferabile.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.B.1.2.7. Ponderea orelor de activitate didactică corespunzătoare disciplinelor opționale din totalul orelor cumulate la sfârșitul programului de studii de către un student respectă prevederile standardelor specifice ale ARACIS.
IP.B.1.2.8. Un program de studii cuprinde: obiectivele generale și specifice; rezultatele previzionate ale învățării; planul de învățământ cu ponderile disciplinelor exprimate prin credite de studii ECTS și cu disciplinele ordonate succesiv pe perioada de școlarizare, traseele flexibile de învățare; fișele disciplinelor, inclusiv modul de examinare și evaluare la fiecare disciplină, ținând cont de rezultatele așteptate ale învățării; formele examenului de finalizare a studiilor, ca examen sumativ care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale care corespund calificării universitare.
IP.B.1.2.9. Planul de învățământ cuprinde discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative, în conformitate cu cerințele normative stabilite pe plan național și cu standardele specifice ale ARACIS. Planul de învățământ este structurat astfel încât să permită absolvirea în perioada de timp alocată, în mod normal, ciclului de studii al programului.
IP.B.1.2.10. Raportul dintre orele de curs și cele privind activitățile didactice aplicative - seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc., trebuie să fie conform standardelor specifice ale domeniilor de licență/ programelor de studii, elaborate de ARACIS. Cel puțin 50% din formele de verificare ale disciplinelor de studii prevăzute în planul de învățământ sunt examene.
IP.B.1.2.11. Disciplinele din planul de învățământ au fișe ale disciplinelor în care sunt precizate obiectivele, rezultatele previzionate ale învățării, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și alte activități aplicative pe teme, bibliografia minimală, modul de examinare și evaluare ținând cont de rezultatele învățării planificate.
IP.B.1.2.12. Fișele disciplinelor reflectă centrarea pe student a procesului de predare – învățare - evaluare, inclusiv prin prevederea activităților specifice studiului individual (teme de casă, proiecte individuale sau în echipă etc.) și includerea acestora în procesul de evaluare.
IP.B.1.2.13. Programele de studii sunt concepute astfel încât să faciliteze mobilitatea națională și internațională a studenților și recunoașterea creditelor de studii ECTS.
IP.B.1.2.14. Programele de studii sunt astfel proiectate încât absolvenții să beneficieze de rezultatele învățării în cel mai înalt grad, inclusiv prin dobândirea cunoștințelor interdisciplinare.
IP.B.1.2.15. În programele de studii sunt incluse, după caz, tematici care conduc la obținerea unor competențe transversale, cum sunt afirmarea personalității studentului în societate, comunicarea, limbile străine, lucrul în echipă, formarea studenților în spiritul valorilor europene, abordarea problemelor referitoare la dezvoltarea durabilă a societății, la promovarea democrației, dialogului intercultural, respectării legii, responsabilității în exercitarea profesiei etc., care pot influența dezvoltarea lor personală și pot fi aplicate în carierele lor viitoare.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.B.1.2.16. Programul de studii include oportunități de practică sau de plasament bine structurate, după caz. Plasamentul poate include stagii, activități de practică sau alte părți ale programului de studii care nu se desfășoară în IIS, dar care permit studentului să dobândească experiență în domeniul de studii. Stagiile de practică sunt în conformitate cu obiectivele programului de studii. IIS are obligația de a asigura un minim de 30% din locurile de practică necesare, dintre care cel puțin 50% în afara instituției.
IP.B.1.2.17. IIS/organizația asigură coerența programelor de studii, analizează conținutul disciplinelor pentru evitarea suprapunerii temelor tratate, precum și în vederea actualizării acestora și reflectă centrarea pe student a procesului de predare – învățare.
IP.B.1.2.18. Programele de studii sunt unitare ca structură, indiferent de forma de învățământ (cu frecvență, cu frecvență redusă sau la distanță), dar se diferențiază în realizare în funcție de mijloacele utilizate pentru a asigura progresul studenților pe parcursul studiilor.
IP.B.1.2.19. IIS/organizația monitorizează și evaluează cu regularitate obiectivele, conținutul și rezultatele învățării aferente programului de studii și impactul acestora asupra procesului de învățare. Programul de studii este revizuit periodic pe baza analizelor colegiale, cu studenți, cu absolvenți și cu reprezentanți ai angajatorilor, beneficiind astfel de expertiză externă.
IP.B.1.2.20. IIS/organizația asigură calitatea procesului de predare - învățare - evaluare, indiferent de locul în care se efectuează (sediul instituției sau sediile extensiilor universitare legal înființate).
S.B.1.3. Capacitatea de a derula programele de studii în mod eficient, din punct de vedere al resurselor umane și al mediului de învățare
IP.B.1.3.1. Personalul didactic stabilește obiective de predare, învățare și evaluare pentru fiecare disciplină/program de studii, acestea fiind comunicate studenților și părților interesate.
IP.B.1.3.2. Raportul între numărul cadrelor didactice și numărul studenților, corespunzător capacității de școlarizare la programul de studii evaluat, respectă prevederile standardelor specifice domeniului de studii, promovate de ARACIS.
IP.B.1.3.3. În fișele de disciplină sunt prezentate în mod clar competențele specifice și generale, rezultatele învățării, asigurând corelarea programului de studii universitare cu Cadrul Național al Calificărilor, înscrise în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS).
IP.B.1.3.4. IIS asigură calitatea programelor de schimb și a mobilității internaționale a studenților, cadrelor didactice și personalului administrativ și promovează mobilitatea la toate nivelurile.
S.B.1.4. Relevanța programelor de studii universitare
IP.B.1.4.1. Proiectarea programul de studii se face cu implicarea reprezentanților mediului academic, inclusiv studenți, ai mediului socio-economic și cultural-artistic și ai pieței muncii.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.B.1.4.2. Programele de studii sunt proiectate și revizuite periodic pe baza analizelor colegiale împreună cu studenți, cu absolvenți și cu reprezentanți ai angajatorilor, beneficiind astfel și de expertiză externă.
S.B.1.5. Extinderea adresabilității programelor de studii universitare
IP.B.1.5.1. Programele de studii universitare sunt organizate și cu scopul de a satisface nevoile diferitelor categorii de studenți, cum sunt studenți înscriși la programe de studii cu frecvență redusă, studenți cu dizabilități, studenți care sunt deja angajați, studenți maturi care doresc să studieze în scop profesional, pentru dezvoltare personală etc.
Criteriul B.2. Rezultatele învățării
S.B.2.1. Centrarea pe student a metodelor de predare, învățare și evaluare
IP.B.2.1.1. Centrarea pe student a metodelor de predare, învățare și evaluare este în responsabilitatea IIS/organizației și a fiecărui cadru didactic, prin proiectarea adecvată a metodelor și a mediilor de învățare. Relația dintre student și profesor este una de parteneriat, în care fiecare își asumă responsabilitatea atingerii rezultatelor învățării. Rezultatele învățării sunt explicate și discutate cu studenții din perspectiva relevanței acestora pentru dezvoltarea lor profesională și personală.
IP.B.2.1.2. Cadrele didactice folosesc resursele noilor tehnologii ICT, care facilitează un dialog permanent cu studenții, precum și materiale auxiliare, care permit crearea unui mediu suport de predare/învățare orientat către nevoile studenților. Cadrele didactice folosesc în mod flexibil o varietate de metode pedagogice și tehnologii de educație prin care încurajează dezbaterile, schimbul de opinii și munca în echipă.
IP.B.2.1.3. Procesul de predare și învățare are în vedere atât activități didactice directe, cât și de studiu individual.
IP.B.2.1.4. Strategia de predare/învățare are în vedere și nevoile studenților cu dizabilități, particularitățile studenților cu nevoi speciale, ia în considerare și folosește metode diferite de organizare a procesului de învățare și predare, acolo unde este cazul. Studenții cu dizabilități permanente sau temporare beneficiază de metode alternative de examinare și evaluare.
IP.B.2.1.5. Evaluarea studenților este obiectivă și se face pe baza unor criterii și metode clar stabilite la începutul semestrului, cât și a unor bareme aduse la cunoștința studenților prin fișele de disciplină. Procedurile de contestare a evaluării competențelor și abilităților sunt publice și oferă garanții studenților privind o reevaluare obiectivă.
IP.B.2.1.6. Diversitatea și relevanța formelor de evaluare le permit studenților să demonstreze în ce măsură au fost obținute rezultatele așteptate ale învățării. Pentru fiecare disciplină evaluările sunt în concordanță cu rezultatele preconizate ale învățării.
IP.B.2.1.7. Rezultatele învățării fac obiectul unui proces permanent de actualizare la cerințele pieței muncii și de monitorizare a relevanței acestora.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.B.2.1.8. La proiectarea materialelor de studiu se ține cont de nivelul de pregătire anterioară a studenților. Acestea facilitează studiul individual și permit dezvoltarea unor tehnici de învățare în colaborare și de rezolvare de proiecte. Materialele de studiu asigură un nivel ridicat de interactivitate și promovează gândirea critică.
IP.B.2.1.9. IIS colectează sistematic din mediul socio-economic date privind calitatea și relevanța programelor de studii, inclusiv prin studii privind inserția absolvenților pe piața muncii.
IP.B.2.1.10. Formațiile de studii (serii de predare, grupe și sub-grupe) sunt dimensionate astfel încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului educațional și asimilarea deprinderilor practice.
IP.B.2.1.11. Cadrele didactice au ore de permanență la dispoziția studenților și personalizează îndrumarea la cererea studentului. Există îndrumători sau tutori de an sau alte forme de asociere între un cadru didactic și un grup de studenți.
IP.B.2.1.12. Un număr suplimentar de credite poate fi alocat pentru activitățile extra-curriculare ale studenților, cu condiția existenței unui mecanism de evaluare și recunoaștere academică a abilităților și aptitudinilor dobândite.
S.B.2.2. Valorificarea calificării universitare obținute prin continuarea studiilor universitare
IP.B.2.2.1**). Continuarea studiilor: cel puțin 20% dintre absolvenții ultimelor două promoții ale studiilor universitare de licență sunt admiși la studii universitare de masterat, indiferent de domeniu. **) Pentru profesiile reglementate din domeniile medicină, medicină dentară și farmacie, se aplică indicatori specializați, cu luarea în considerare a pregătirii prin rezidențiat.
S.B.2.3. Valorificarea prin capacitatea de a se angaja pe piața muncii
IP.B.2.3.1. Cel puțin 50% dintre absolvenți sunt angajați în termen de doi ani de la data absolvirii la nivelul calificării universitare obținute.
IP.B.2.3.2. Mai mult de 50% dintre absolvenți apreciază pozitiv mediul de învățare oferit de către universitate, în raport cu cerințele de pe piața muncii.
S.B.2.4. Orientarea în carieră a studenților
IP.B.2.4.1. Cadrele didactice au ore de permanență la dispoziția studenților și personalizează îndrumarea la cererea studentului, conform unui orar anunțat. Există îndrumători sau tutori de an, care mențin permanent legătura cu studenții.
IP.B.2.4.2. Există o structură de tip centru de orientare, pentru orientarea studenților la alegerea cursurilor și a carierei, la nivelul IIS și/sau al fiecărei facultăți. Centrul beneficiază de resurse adecvate pentru desfășurarea activităților sale și publică anual un raport de activitate.
Criteriul B.3. Activitatea de cercetare științifică

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
S.B.3.1. Programe de cercetare
IP.B.3.1.1. IIS/organizația promovează o cultură a cercetării și se asigură că există o înțelegere comună cu privire la natura, rolul și obiectivele acestei activități. Activitățile de cercetare se bazează pe un plan de cercetare.
IP.B.3.1.2. IIS sprijină participarea studenților în proiectele de cercetare, inclusiv alocând resurse financiare în acest sens. Studenții sunt încurajați să participe la programe de cercetare și au acces la infrastructura de cercetare a universității.
IP.B.3.1.3. IIS/organizația are un cod al eticii și integrității academice conform căruia cercetarea se desfășoară în conformitate cu normele de etică profesională pentru asigurarea permanentă a vigilenței față de eventuale fraude sau abateri de la deontologie în activitățile de cercetare, inclusiv măsuri active de prevenire și eliminare a oricăror forme de plagiat.
IP.B.3.1.4. Există documente din care rezultă certificarea îndeplinirii unor standarde de calitate sau de excelență în cercetarea științifică, din punctul de vedere al organizării, urmăririi desfășurării proiectelor de cercetare, avizării interne a rezultatelor și eliminării practicilor neconforme cu etica.
S.B.3.2. Transferul rezultatelor cercetării științifice în procesul educațional
IP.B.3.2.1. IIS/organizația promovează cercetarea științifică în procesul de predare - învățare aferent programelor de studii și dovedește că rezultatele activităților de cercetare sunt integrate în procesul educațional.
IP.B.3.2.2. Valorificarea cercetării se reflectă în conținutul programelor de studii, care se reînnoiește permanent prin introducerea cunoștințelor noi, rezultate din cercetarea științifică, inclusiv cea proprie.
Criteriul B.4. Activitatea financiară a instituției
S.B.4.1. Bugetul propriu și sistemul contabil sunt adecvate pentru asigurarea resurselor financiare alocate activităților de educație și cercetare
IP.B.4.1.1. Resursele financiare aprobate și alocate fiecărui program de studii țin seama de situații neprevăzute, la un nivel care asigură că orice variație între performanța financiară planificată și cea reală nu va compromite standardele academice și interesele studenților. Acestea vor trebui protejate chiar în situații în care numărul de studenți înmatriculați este mai mic decât cel prevăzut inițial.
Domeniul C. Managementul calității
Criteriul C.2. Procedurile privind inițierea, monitorizarea și revizuirea periodică a programelor și activităților desfășurate pentru asigurarea calității
S.C.2.1. Aprobarea, monitorizarea și evaluarea periodică a programelor de studii și documentelor de finalizare a studiilor
IP.C.2.1.1. Diplomele sunt emise în concordanță cu cerințele calificării universitare, stabilite pe baza rezultatelor așteptate ale învățării.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.C.2.1.2. Absolvenții primesc gratuit Suplimentul la diplomă care conține toate informațiile prevăzute de reglementările în vigoare.
IP.C.2.1.3. La nivelul facultății/ departamentului coordonator al programului de studii există o comisie pentru evaluarea și asigurarea calității, care asigură desfășurarea activităților și aplicarea procedurilor de evaluare și asigurare a calității.
IP.C.2.1.4. Programele de studii universitare sunt evaluate periodic privind următoarele aspecte: nevoi și obiective identificate pe piața muncii, procese de predare-învățare-evaluare, resurse materiale și umane, concordanța dintre rezultatele declarate ale învățării și metodele de evaluare ale acestora, rezultate privind progresul și rata de succes a absolvenților, rata de angajabilitate a absolvenților în domeniul studiat, existența unui sistem de management al calității în scopul asigurării continuității și relevanței.
IP.C.2.1.5. IIS elaborează un raport anual cu privire la modul de realizare a programului privind asigurarea internă a calității, pe care îl face public.
Criteriul C.3. Proceduri obiective și transparente de evaluare a rezultatelor învățării
S.C.3.1. Evaluarea rezultatelor învățării
IP.C.3.1.1. IIS/organizația are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent.
IP.C.3.1.2. Conform regulamentului, la examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un cadru didactic de specialitate.
IP.C.3.1.3. Există o procedură de contestare a evaluării de către studenți și de rezolvare a contestațiilor, adusă la cunoștința acestora.
IP.C.3.1.4. Evaluarea se bazează pe formele menționate în fișele disciplinelor și sunt aduse la cunoștința studenților. Formele de evaluare sunt diverse și încurajează gândirea critică, creativitatea, munca în echipă etc.
IP.C.3.1.5. Procedeele de evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților. Studenților li se oferă informații după evaluare (feedback).
IP.C.3.1.6. Evaluarea formativă asigură continuitatea și consecvența în învățare și se realizează pe parcursul fiecărui semestru.
IP.C.3.1.7. Numărul și distribuția formelor de examinare dintr-un semestru sunt astfel organizate încât asigură timpul necesar atât pregătirii studenților, cât și desfășurării procesului de evaluare.
IP.C.3.1.8. Contestațiile studenților privind evaluările sunt rezolvate în conformitate cu procedura de contestare.
IP.C.3.1.9. Finalizarea studiilor universitare implică elaborarea unei lucrări de licență/proiect de diplomă/disertație/teză de doctorat, ce demonstrează capacitatea studentului de a realiza o sarcină dată în mod independent și la nivelul standardelor impuse.
Criteriul C.4. Proceduri de evaluare periodică a calității corpului profesoral
S.C.4.1. Calitatea personalului didactic și de cercetare
IP.C.4.1.1. Calificările și competențele personalului didactic corespund cerințelor academice ale programelor de studii.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.C.4.1.2. Cadrele didactice beneficiază de pregătire pedagogică în domeniul predării la nivel universitar. Acestea dispun, pe lângă competențele de instruire/predare, și competențe de consiliere, monitorizare și facilitare a proceselor de învățare.
IP.C.4.1.3. În funcție de specificul programului de studii, IIS stabilește raportul optim între numărul total de studenți corespunzător capacității de școlarizare aprobate, și numărul de cadre didactice titulare, cu norma de bază în universitate, și asociate, respectând prevederile standardelor specifice stabilite de ARACIS, prin comparație cu bunele practici internaționale sau cu cerințele formării pentru profesii reglementate în Uniunea Europeană. În evaluarea calității se consideră că un cadru didactic este titular într-o singură universitate.
S.C.4.2. IIS/organizația dispune de mecanisme și proceduri transparente pentru evaluarea periodică a personalului didactic, de cercetare, didactic auxiliar și administrativ
IP.C.4.2.1. Evaluarea colegială este organizată anual, fiind bazată pe proceduri clare și publice.
IP.C.4.2.2. Evaluarea personalului didactic de către studenți este obligatorie și se aplică semestrial, realizându-se exclusiv în absența oricărui factor extern și cu garantarea confidențialității evaluatorului. Rezultatele evaluării sunt confidențiale, fiind accesibile doar directorului de departament, decanului, rectorului și persoanei evaluate.
Criteriul C.5. Accesibilitatea resurselor adecvate învățării
S.C.5.1. Resursele de învățare și serviciile studențești
IP.C.5.1.1. IIS/organizația asigură resurse de învățare – manuale, tratate, referințe bibliografice, antologii etc. – pentru fiecare program de studii în biblioteci, centre de resurse etc., în format clasic sau electronic și în regim gratuit. Biblioteca universității/centrul de resurse dispune, pe lângă accesul electronic, de un număr corespunzător de volume tipărite din țară și din străinătate și de abonamente la principalele reviste de specialitate din țară și străinătate. Fiecare bibliotecă/centru de resurse are un program adaptat în funcție de nevoile studenților.
IP.C.5.1.2. Materialele didactice sunt concepute pe baza principiilor pedagogice moderne cu utilizarea tehnologiilor digitale și a metodelor de predare experiențiale.
IP.C.5.1.3. Programele de studii predate în alte limbi decât limba română dispun în biblioteci de resurse de studiu în limba de predare, de calitate adecvată și într-un număr suficient de exemplare.
IP.C.5.1.4. Raportul dintre resursele de învățare disponibile și numărul de studenți este astfel stabilit încât fiecare student să aibă acces liber la orice resursă, conform obiectivelor și cerințelor programelor de studii.
IP.C.5.1.5. IIS/organizația asigură condiții corespunzătoare de acces la resursele de învățare pentru studenții cu cerințe speciale sau dizabilități.

Domeniile, criteriile, standardele și indicatorii de performanță
IP.C.5.1.6. IIS/organizația asigură resurse moderne de predare și învățare (platforme e-learning, baze de date, biblioteci virtuale, simulatoare etc.) pentru toate formele de învățământ: învățământ cu frecvență, învățământ cu frecvență redusă (IFR) și învățământ la distanță (ID).
IP.C.5.1.7. IIS/organizația aplică politici de sprijinire a studenților care provin din categorii sociale defavorizate, precum și a studenților cu dificultăți de învățare.
IP.C.5.1.8. Structurile interne de asigurare a calității monitorizează procesul didactic, astfel încât fiecare cadru didactic să aplice strategii actualizate de predare, învățare și evaluare centrate pe student pentru fiecare disciplină.
IP.C.5.1.9. IIS/organizația se asigură că studenții primesc sprijin adecvat din partea cadrelor didactice (activități de mentorat și tutorat etc.) pentru a progresa în procesul de învățare.
Criteriul C.7. Transparența informațiilor de interes public cu privire la programele de studii și, după caz, certificatele, diplomele și calificările oferite
S.C.7.1. Informațiile publice privind misiunea și activitatea IIS/organizației
IP.C.7.1.1. IIS/organizația și toate facultățile ei oferă informații și date, cantitative și calitative, actuale și corecte, despre calificările, programele de studii, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special.
IP.C.7.1.2. Studenții beneficiază de un ghid al studentului, actualizat anual, cu toate informațiile relevante despre parcursul lor academic, activitățile extra-curriculare și serviciile-suport disponibile, drepturile lor și oportunitățile pe care le oferă IIS/organizația.
Criteriul C.9. Asigurarea externă a calității în mod periodic
S.C.9.1. IIS se supun periodic procedurilor de evaluare în vederea asigurării externe a calității, în conformitate cu ESG și cu reglementările naționale
IP.C.9.1.1. IIS acreditate și structurile lor educaționale (programe de studii, domenii de masterat, studii doctorale) se supun evaluării externe a calității în mod ciclic, conform prevederilor legislative în vigoare.
IP.C.9.1.2. IIS implementează recomandările formulate de membrii comisiilor de evaluare externă a calității, de parteneri și beneficiari.
Criteriul C.10. Acuratețea raportărilor prevăzute de legislația în vigoare
S.C.10.1. Întocmirea, redactarea și transmiterea raportărilor solicitate conform legii de către instituțiile abilitate
IP.C.10.1.1. IIS/organizația are obligația să redacteze și să transmită raportările solicitate conform legii de către instituțiile abilitate, asigurând acuratețea datelor și respectarea termenelor.

6.2 Anexa 2. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la licență

Denumirea programului de studii universitar de licență .....

Nr.crt.	Indicator	Descriere
1.	Durata de școlarizare (exprimată în număr de ani)	
2.	Numărul total de credite obligatorii (ECTS)	
3.	Durata unui semestru privind activitatea didactică*) (nr. săptămâni)	
4.	Numărul minim de ore de activitate didactică asistată integral pe săptămână	
5.	Numărul de activități didactice din planul de învățământ pentru întreg ciclu de studii (nr. ore)	
6.	Numărul de discipline (cu excepția practicii) dintr-un semestru (min./max.)	
7.	Numărul de credite alocate unei discipline (min./max.)	
8.	Durata practicii profesionale (nr. ore)	
9.	Durata practicii pentru elaborarea lucrării de licență/proiectului de diplomă (nr. ore)	
10.	Numărul de credite alocate pentru elaborarea lucrării de licență/proiectului de diplomă	
11.	Raportul dintre numărul total al orelor pentru aplicații și numărul total al orelor pentru curs (%)	
12.	Ponderea numărului examenelor în numărul total al evaluărilor finale (%)	
13.	Numărul de săptămâni pentru sesiunile semestriale de examene	
14.	Numărul de săptămâni pentru sesiunea de restanțe	
*) Inclusiv pentru stagiile de activitate practică și elaborarea lucrării de licență/proiectului de diplomă		

6.3 Anexa 3. Prezentarea sintetică a rezultatelor evaluării externe a programului de licență

Denumirea programului de studii universitar de licență .....

Nr.crt.	Caracteristici	Observații
1.	Instituția de învățământ superior/organizația (denumire în limba română și în engleză)	
2.	Domeniul de studii universitare de licență	
3.	Programul de studii universitare de licență (denumire în limba română și în limba de predare, după caz)	
4.	Obiectivul evaluării externe (Autorizare de funcționare provizorie/Acreditare/Evaluare periodică)	
5.	Numărul de studenți înmatriculați la programul de studii universitare de licență	
6.	Numărul de cadre didactice care predau la programul de studii universitare de licență, din care titulari în IIS/organizația solicitantă	

Nr.crt.	Caracteristici	Observații
7.	Numărul de cadre didactice care predau la programele de studii universitare de licență și de masterat din domeniul PSU-L evaluat, din care titulari în IIS/organizația solicitantă	
8.	Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați într-un an de studii	
9.	Diploma eliberată	
10.	Nivelul de calificare conform CNC	
11.	Durata de școlarizare (exprimată în număr de ani)	
12.	Numărul total de credite ECTS	
13.	Scurtă descriere a calificării	
14.	Aviz: Autorizare de funcționare provizorie/Acreditare/ Menținerea acreditării/Neautorizare de funcționare provizorie/Neacreditare/Retragerea acreditării	
15.	Aspecte pozitive	
16.	Aspecte negative	
17	Indicatori de performanță neîndepliniți	
18	Indicatori de performanță parțial îndepliniți	
19	Recomandări	
20	Componența Comisiei de experți evaluatori	
21	Perioada vizitei de evaluare externă	

6.4 Anexa 4. Termene și activități de evaluare externă a programelor de studii universitare de licență

Nr. crt.	Etapa	Termen	Termen cumulat (zile)
1.	IIS/organizația depune la ARACIS cererea prin care solicită evaluarea externă a unui program de studii universitare de licență (PSU-L)		-
2.	ARACIS evaluează eligibilitatea solicitării și încheie contractul de evaluare externă cu IIS/organizația solicitantă.	15 de zile de la depunerea cererii de evaluare externă	15
3.	IIS/organizația depune la ARACIS Raportul de evaluare internă (REI) al PSU-L supus evaluării.		

Nr. crt.	Etapa	Termen	Termen cumulat (zile)
4.	Departamentul de acreditare al ARACIS numește Comisia de experți evaluatori (CEE)	30 zile de la depunerea REI	**45**
5.	Comisia de experți evaluatori analizează REI și poate solicita completarea acestuia cu informații suplimentare	15 zile de la numirea CEE	**60**
6.	IIS/organizația furnizează informațiile solicitate	15 zile de la primirea solicitării CEE de completare a REI	**75**
7.	Comisia de experți evaluatori realizează vizita de evaluare la IIS/organizația solicitantă	30 zile de la primirea informațiilor solicitate	**105**
8.	Comisia de experți evaluatori finalizează Raportul CEE și Prezentarea sintetică. Transmiterea Raportului CEE către IIS/organizația solicitantă.	10 zile de la încheierea vizitei de evaluare externă	**115**
9.	IIS/organizația trimite la ARACIS scrisoarea de răspuns referitoare la Raportul CEE.	10 zile de la primirea Raportului CEE	**125**
10.	Analiza Raportului CEE și completarea acestuia în cadrul Comisiei de experți permanenți de specialitate.	25 zile de la primirea Raportului CEE la ARACIS	**150**
11.	Departamentul de acreditare al ARACIS analizează răspunsul IIS/organizației și validează Raportul CEE, propune un plan de monitorizare	20 zile de la primirea răspunsului IIS/organizației	**170**
12.	Avizul Consiliului ARACIS	25 de zile de la validarea Raportului CEE în Departamentul de acreditare	**195**
Decizia Consiliului ARACIS este publicată și avizul este comunicat ME. Raportul CEE validat de Consiliul ARACIS este publicat pe site-ul ARACIS. Termenul de finalizare a procesului de evaluare externă a unui PSU-L este de maximum șase luni de la data semnării contractului de evaluare externă.			

ÎMPREUNĂ SALVĂM NATURA!

Una dintre valorile noastre este grija față de mediul înconjurător. Prin proiectul QAFIN se susține și se promovează dezvoltarea durabilă. Vă rugăm să reciclați această broșură atunci când considerați că este oportun!

DATE DE CONTACT

BENEFICIAR:

Ministerul Educației și Cercetării,
Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanţare Externă

Str. Spiru Haret nr. 10-12, etaj 2, sector 1, 010176, Bucureşti
Telefon: 021 305 59 99
Fax: 021 305 59 89
E-mail: proiect.qafin@pmu.ro
http://proiecte.pmu.ro

PARTENER:

Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

Înregistrată în:
Strada Spiru Haret nr. 12, sector 1, Bucureşti, România
Adresa de corespondență:
Bdul. Mărăști nr. 59, sector 1, Bucureşti
Tel. 021.206.76.02
Fax 021.312.71.35
Pagina web partener ARACIS:
http://www.aracis.ro/proiecte/qafin/